

**ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2021 ГОДИНА
(ИЗДАДЕНИ КНИГИ И БРОШУРИ И ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ)**

Националният статистически институт ежегодно публикува данни за издадените книги и брошури, продължаващите издания (вестници, списания, бюлетини и периодични сборници), както и за електронните публикации. Източник на информацията е Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“, като основните показатели са в съответствие с методологическите препоръки на ЮНЕСКО.

Издадени книги и брошури

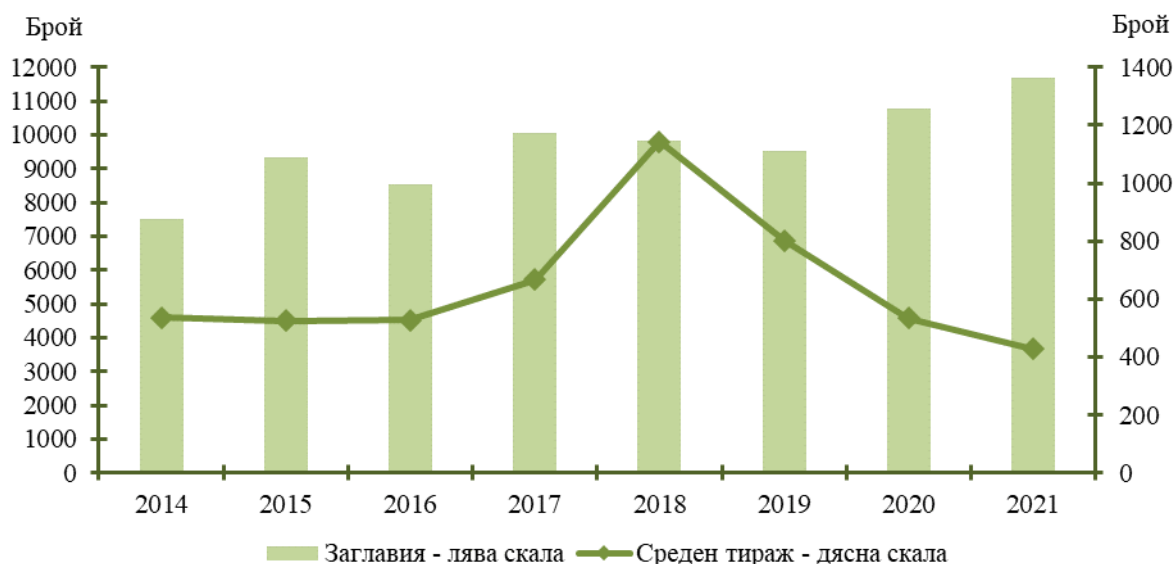
През 2021 г. са издадени 9 922 книги с тираж 4 056 026 и 1 778 брошури с тираж 933 611 броя (табл. 1).

1. Издадени книги и брошури през 2021 година

	Заглавия - бр.	Тираж - хил.
Книги	9922	4056
Нови издания	8955	3575
Препечатани издания	967	481
Брошури	1778	934
Нови издания	1700	901
Препечатани издания	78	32

С уникалния идентификационен код ISBN (Международен стандартен номер на книгата) през 2021 г. са регистрирани 8 613 книги и 1 589 брошури, или 87.2% от всички издания, с което се предоставя възможност за търговско използване в страната и чужбина.

Фиг. 1. Издадени заглавия книги и брошури и среден тираж¹ на една книга и брошура през периода 2014 - 2021 година

В сравнение с предходната година през 2021 г. броят на издадените книги и брошури се увеличава с 931 (8.0%), а средният тираж намалява от 533 на 427, или с 25.0%.

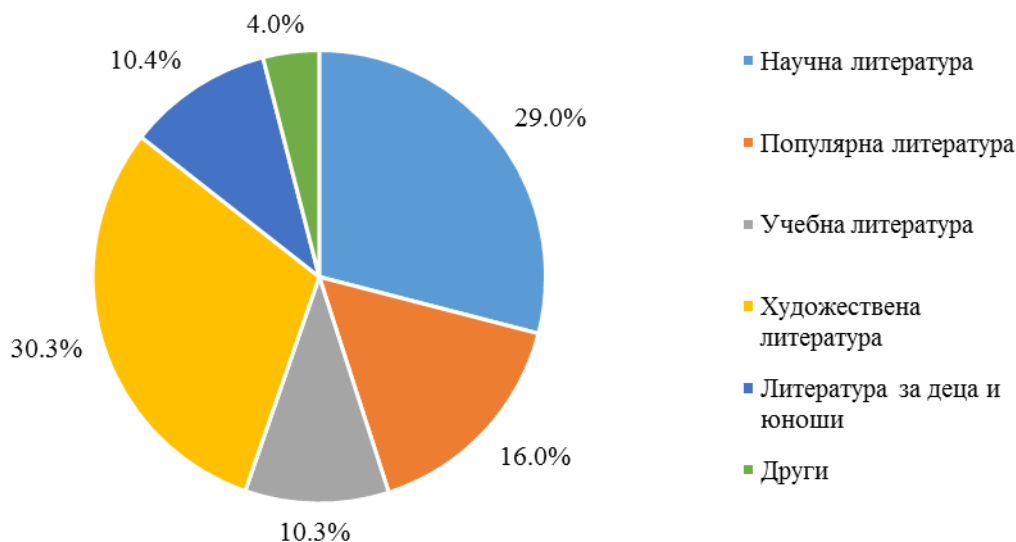
По тематични области според признака „предназначение на литературата“² разпределението на изданията по раздели през 2021 г. е следното:

- научна литература - 3 398 заглавия с тираж 574 хиляди;
- художествена литература за възрастни - 3 541 заглавия с тираж 1 429 хиляди;
- популярна литература - 1 872 заглавия с тираж 911 хиляди;
- учебна литература - 1 201 заглавия с тираж 923 хиляди;
- литература за деца и юноши - 1 217 заглавия с тираж 961 хил., от които 751 заглавия детска художествена литература с тираж 525 хиляди;
- други - 471 заглавия с тираж 191 хиляди.

¹ Отношение на общия тираж към броя на издадените книги и брошури.

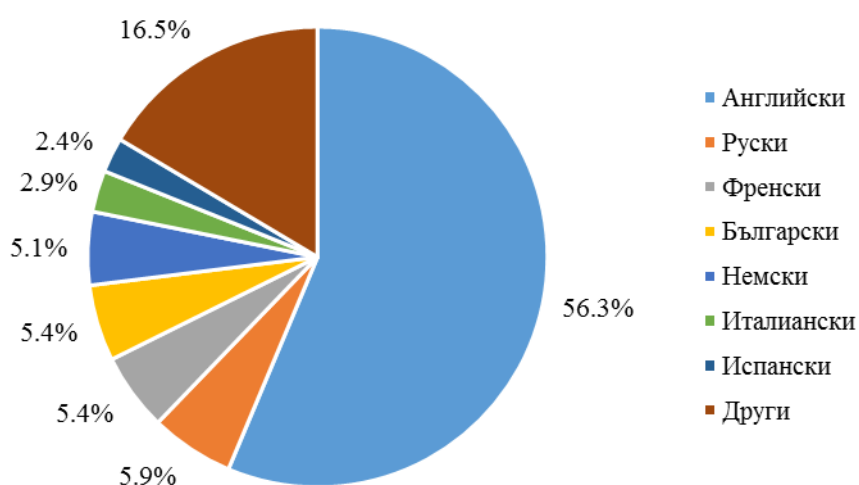
² Класификационна група за разпределение на книгите и брошурите.

Фиг. 2. Издадени книги и брошури по тематични области според признака „предназначение на литературата“ през 2021 година

През 2021 г. заглавията, издадени на оригиналния език на написване (вкл. на български език), са 8 997, или 76.9% от общо издадените книги и брошури. Преводните заглавия са 2 703 с тираж 1 776 хил., като от тях повече от половината са преведени от английски език (56.3%), следват преведените от руски - 5.9%, френски - 5.4%, и немски език- 5.1% (фиг. 3).

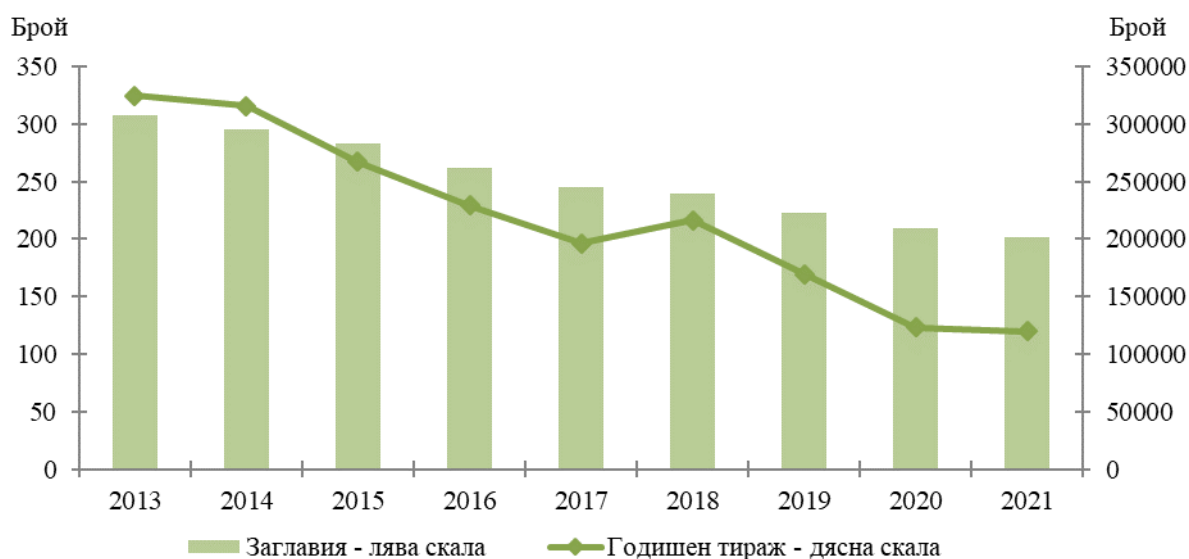
Фиг. 3. Издадени заглавия преводна литература по език на оригинала през 2021 година

Издавани продължаващи издания (вестници и периодика)

През 2021 г. са издавани 201 вестника с годишен тираж 119 588 хил., като спрямо предходната година заглавията намаляват с 8 (4.0%), а тиражът - с 3 698 хил. (3.1%) (фиг. 4).

Фиг. 4. Издавани вестници по заглавия и годишен тираж през периода 2013 - 2021 година

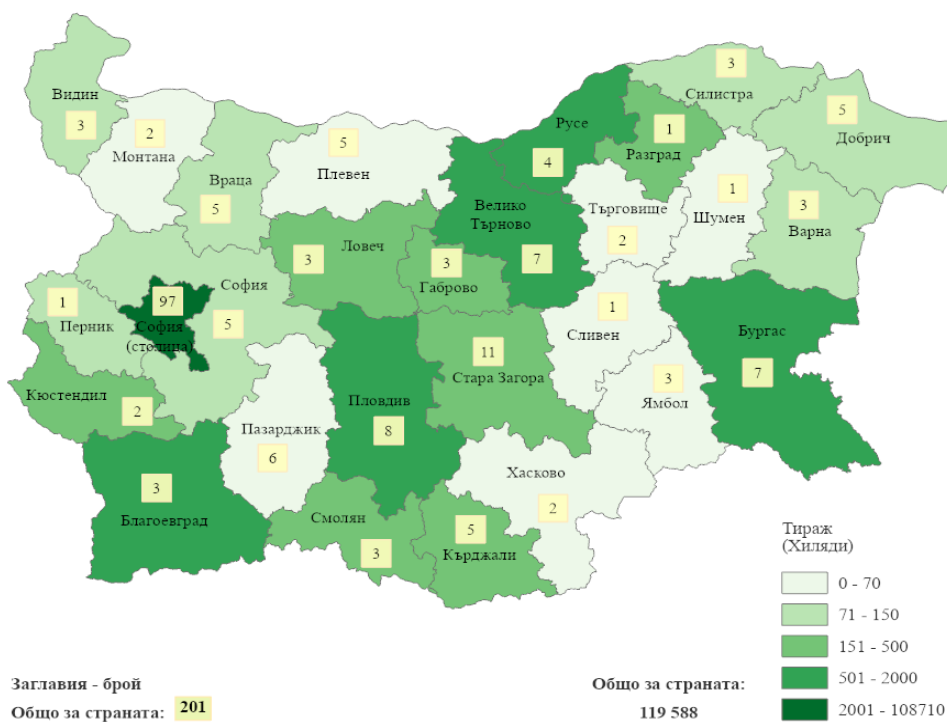
По периодичност с най-голям тираж през 2021 г. са издаваните ежедневници - 62 439 хиляди (фиг. 5).

Фиг. 5. Издадени вестници (заглавия и тираж) по периодичност през 2021 година

През 2021 г. най-голям брой вестници са издавани в област София (столица) - 97 заглавия, или 48.3% от всички издавани в страната (фиг. 6).

Фиг. 6. Издавани вестници (заглавия и тираж) през 2021 г. по области

От всички вестници, издавани през 2021 г., 99% (199 заглавия) са на български език, а чуждоезичните са два - един на турски и един на немски език.

През 2021 г. са издадени 440 списания и 54 бюлетина, като в сравнение с 2020 г. списанията намаляват с 1.0%, а бюлетините - с 38.9% (табл. 2).

2. Издавани списания и бюлетини (продължаващи издания) по предназначение през 2021 година

Предназначение	Заглавия - бр.	Тираж - хил.	
		годишен	еднократен
Общо	494	7086.5	587.5
За широката публика	151	6066.7	443.0
Илюстрирани информационни издания	2	103.1	7.4
Политически, философски, религиозни и културни издания	57	380.1	52.7
Издания за жени, мъже, семейни издания	21	3958.1	210.7
Издания за туризъм, пътешествия, развлечения и спорт	7	133.6	22.3
Популярни исторически и географски издания	2	130.0	10.8
Научнопопулярни и технически издания	12	193.1	16.9
Издания за младежи и деца	17	436.6	41.4
Други издания за широка публика	33	732.1	80.8
Специализирани издания	343	1019.7	144.4
Професионални издания	283	833.9	124.2
Издания на съюзи, асоциации, фондации и др.	24	23.5	3.2
Издания на фирми, търговски дружества и др.	2	123.0	10.5
Официални издания	1	0.3	0.3
Други издания за ограничена публика	33	39.1	6.2

През 2021 г. на чужди езици са издавани 62 списания и бюлетини с годишен тираж 200.0 хил., като най-многобройни са на английски език - 54 заглавия с тираж 156 хил., следвани от изданията на руски и турски език - четири заглавия с тираж 42.7 хиляди.

През 2021 г. са издадени и 120 периодични сборника с тираж 19 хил., като в сравнение с предходната година броят им се увеличава с 19 заглавия, а тиражът - с 10.5%.

Методологични бележки

Изследването на издателската дейност се провежда годишно и обхваща дейността на държавните и частните издателства и редакции. Данните се предоставят на НСИ от Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ (всички депозирани издания за годината). В броя на книгите и брошурите не се включват изданията с тясно ведомствено предназначение, с временен и рекламен характер и обем по-малък от четири страници.

Брошура е неперидично печатно издание с най-малко пет, но с не повече от 48 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Книга е неперидично излизащ печатен документ с най-малко 49 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Заглавие - дума или съвкупност от думи, отбелязани обикновено върху документа, за да може да се използват за неговото идентифициране и често (но невинаги) го отличават от други документи.

Том - физическа единица на печатен документ, която съдържа определен брой страници, обединени в една подвързия, и съставлява едно цяло или част от една съвкупност.

Тираж е общият брой на екземплярите, отпечатани от едно заглавие.

Продължаващо издание (серия) - документ в печатна или непечатна форма, който се публикува в последователни части, обикновено с цифрово или хронологично означаване и без предварително ограничение на продължителността на изданието независимо от неговата периодичност.

От 2012 г. се прилага нова класификационна група - Предназначение на литературата (за продължаващите издания).

Вестник е листово издание, което съдържа новини за текущи събития, предизвикващи специален или общ интерес, отделните части на което са регистрирани хронологически или в числа и обикновено излиза поне един път в седмицата.

Списание е продължаващо издание, което се публикува под едно и също заглавие на редовни или нередовни интервали за неограничено време; отделните броеве са последователно номерирани или датирани.

Бюлетин е издание (във вид на брошура или листовка), което съдържа кратки официални и служебни материали (нормативни, информационни), отнасящи се до дейността на издаващото учреждение или организация.

Периодичен сборник е издание, което съдържа научни статии, научни съобщения и др., публикувано обикновено от името на научна институция.

Официални издания - доклади и годишни отчети на министерства, агенции и други правителствени институции.

Годишен тираж на периодичното издание е общото количество на екземплярите на всички излизания на едно заглавие за една година.

Еднократен тираж е средният тираж от тиражите на всички излизания на едно заглавие за година.

Повече информация и данни за издателската дейност могат да се намерят в ИС ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=214) и на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Култура“.